

کنفرانس عمران، معماری و شهرسازی کشورهای جهان اسلام
ایران - تبریز (پایتخت گردشگری کشورهای اسلامی ۲۰۱۸)

مقایسه تطبیقی تفکر استعاری در آثار معماری و اشعار سعدی

سید حسین اشرفی، سید مهیار فرهنگ*

۱ - عضو هیات علمی گروه معماری دانشگاه آزاد اسلامی واحد شاهرود

۲ - کارشناسی مهندسی معماری دانشگاه آزاد اسلامی واحد شاهرود

چکیده:

نقش استعاره به عنوان یکی از عوامل موثر در خلاقیت طرح معماری انکار ناپذیر است. معمار طراح از قدرت ذهنی خود به مساله طراحی ساختاری می بخشد تا بتواند آن را درک کرده و به مدد قوه خلاقه، گمانه اولیه طرح را ارایه دهد. راهبرد استعاری برای هر طرح هنری سودمند است چرا که فرد بیننده را وادار کند از پس مجموعه ای از پرسش های تازه، با تامل بیشتر و نگاه دقیق تر، به تعبیری نو نایل شده و ذهن افراد را به قلمروهای ناشناخته هدایت نماید. طراحان می توانند با بهره گیری از ابزارهایی، زمینه های فکری و قدرت اندیشه خود را تقویت و در راستای رسیدن به طرح واره هدایت کنند. از ابزارهایی که در مساله گشایی طراحی به نحوی فرایند خلاق را در بردارد تفکر استعاری است.

در تحقیق پیش رو نقش استعاره و تفکر استعاری در شکل گیری ایده اصلی در تعدادی اثر معماری شاخص بررسی گردیده و مقایسه تطبیقی آن ایده در برخی اشعار مرتبط بوستان و گلستان سعدی شیرازی که در معنای مجازی به نحوی خلاقانه به کار گرفته شده، به عمل آمده است. در ادامه به نقش استعاره به عنوان عنصری کلیدی در فرایند طرح معماری و شعر پرداخته شده است. با مطالعه و تحلیلی جامع تر، ترکیبی از هنر معماری و شعر را می توان تحت عنوان "معماری شاعرانه" که سالیان متمادی نو و بدیع خواهد بود، پدید آورد.

واژگان کلیدی: استعاره، طرح معماری، شعر سعدی، اندیشه و تخیل